

Forslag

til

Lov om ændringer i lov om køb på afbetaling.

Fremsat den 17. december 1964 af *justitsministeren*.

§ 1. I lov nr. 224 af 11. juni 1954 om køb på afbetaling, jfr. lov nr. 295 af 30. september 1954, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 4, affattes således:

„Sælgeren kan ikke gyldigt betinge sig ret til at tage tingen tilbage eller forbeholde sig ejendomsret over tingen, medmindre han ved tingens overgivelse til køberens er fyldestgjort for mindst 15 pct. af afbetalingsprisen, hvis sidste afdrag efter aftalen skal erlægges senere end 1 år efter tingens overgivelse, og ellers en tolvtedel af afbetalingsprisen. Udbetalingen skal i alle tilfælde andrage mindst 50 kr. Ved salg af bøger er det dog tilstrækkeligt, at sælgeren, inden nogen del af det købte overgives til køberens, er fyldestgjort for et beløb svarende til det største beløb, der efter aftalen forfalder til betaling inden for en måned.“

2. I § 1 indsættes som stk. 6:

„For så vidt angår Grønland kan justitsministeren bestemme, at en sælger ikke gyldigt kan betinge sig ret til at tage tingen tilbage eller forbeholde sig ejendomsret over tingen, medmindre han inden salget på nærmere af ministeren fastsat måde har gjort køberens bekendt med den retlige betydning af, at købet sker på afbetaling.“

3. § 11, stk. 2, affattes således:

„Udebliver køberens uden lovligt forfald, eller vægrer han sig ved at fremkomme med de oplysninger, der er fornødne til sælgerens indsættelse i besiddelse af tingen, finder reglerne i § 609, stk. 3, jfr. § 520, stk. 2, i lov om rettens pleje eller, for så vidt angår Grønland, kap. 2, § 17, i lov om rettens pleje i Grønland, tilsvarende anvendelse.“

4. I § 14 indsættes som stk. 3:

„For så vidt angår Grønland afgøres det i stk. 1, 1. punktum, nævnte spørgsmål af retten. Sag skal anlægges inden 14 dage efter indsættelsesforretningen. Sagen behandles efter reglerne i lov om rettens pleje i Grønland. Bestemmelsen i stk. 2 finder tilsvarende anvendelse, dog at fristen for udbetaling af det nævnte beløb er 8 uger.“

5. I § 16 indsættes som stk. 3:

„Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder ikke for Grønland.“

6. I § 19 indsættes som stk. 3:

„Loven træder i kraft for Grønland den 1. juli 1965.“

Bemærkninger til lovforslaget.

Hensigten med lovforslaget er i første række at sætte afbetalingslovens regler i kraft for Grønland.

Lovforslaget svarer i det væsentlige til et af det grønlandske lovudvalg udarbejdet udkast, som er tiltrådt af Grønlands landsråd.

Justitsmin. j. nr. L. A. 230/1963.

52 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

Afbetalingshandelen har i løbet af de sidste 10 år vundet indpas i det grønlandske samfund. Landsdommerens og Grønlands politimester har derfor fremsat ønske om, at spørgsmålet om retlig regulering af afbetalingshandelen i Grønland måtte blive taget op til overvejelse, idet man hidtil i tilfælde,

hvor der ikke har kunnet opnås en mindelig ordning med opgørelse i overensstemmelse med afbetalingslovens regler, har måttet henvise parterne til sædvanlig rettergang. Handel på afbetalingsvilkår er fortrinsvis forekommet i de private handlendes salg.

Som supplement til afbetalingslovens regler vil der i medfør af kap. 7, § 6, i den grønlandske retsplejelov ved kongelig anordning kunne gives regler om ind- og udsættelsesforretninger.

Det har været overvejet, om retten til at drive erhvervsmæssig afbetalingshandel burde gøres afhængig af en særlig tilladelse, f. eks. fra landshøvdingen. Grønlands landsråd har imidlertid udtalt, at der ved lovens bestemmelser i øvrigt findes at være tilstrækkelig mulighed for at gribe effektivt ind over for eventuelle misbrug. Der henvises herved til den særlige regel i lovforslagets § 1, nr. 2.

Til § 1.

ad 1.

Den gældende afbetalingslov nr. 224 af 11. juni 1954 indeholdt oprindeligt en bestemmelse af samme indhold som den nu foreslåede, alene med den forskel, at der ikke fandtes nogen bestemmelse om, at minimumsudbetalingen (bortset fra bøger) altid skulle andrage 50 kr.

Ved lov nr. 295 af 30. september 1954 ændredes § 1, stk. 4, imidlertid således, at udbetalingen på visse personautomobiler, motorcykler m. v. skulle andrage mindst 40 pct. af afbetalingsprisen, medens den ved andre salg skulle udgøre mindst 25 pct. af afbetalingsprisen. Udbetalingen skulle i alle tilfælde andrage i det mindste 50 kr. Det bestemtes samtidig, at ophævelse af denne ændring, herunder en nedsættelse af procentsatserne for minimumsudbetalingen til det oprindelige niveau, kunne ske ved kongelig anordning med finansudvalgets samtykke. Ved kongelige anordninger nr. 76 af 29. marts 1957 og nr. 46 af 20. februar 1959 ophævedes først reglen om en minimumsudbetaling på 25 pct. og senere bestemmelsen om, at udbetalingen på visse personautomobiler og motorcykler m. v. mindst skulle andrage 40 pct. af afbetalingsprisen. Herefter stod

alene reglen om, at udbetalingen altid skal andrage mindst 50 kr., tilbage.

Ændringsloven af 30. september 1954 gjaldt ikke for Færøerne, og nærværende lovforslag indebærer derfor i forhold til gældende ret alene den realitetsændring, at reglen om en minimumsudbetaling på 50 kr. får gyldighed for Færøerne. Herudover medfører forslaget en forenkling, idet det fremtidig er unødvendigt at sammenholde lovtæksten med ændringsloven af 30. september 1954 og de senere kongelige anordninger.

Færøernes landsstyre har tiltrådt, at den ovennævnte regel om en minimumsudbetaling på 50 kr. indføres på Færøerne.

ad 2.

Den foreslåede regel åbner mulighed for hurtig indgriben, hvis afbetalingshandelen i Grønland skulle give anledning til misbrug, som ikke tilstrækkeligt effektivt lader sig bekæmpe gennem lovens øvrige bestemmelser.

ad 3.

Reglen tilsigter at give de myndigheder i Grønland, som skal indsætte afbetalingssælgeren i besiddelsen af salgsgenstanden, tvangsmidler, hvorved man kan formå afbetalingskøberen til at give møde og fremkomme med de oplysninger, som er nødvendige for sagens behandling.

Reglen i den grønlandske retsplejelovs kap. 2, § 17, tager sigte på vidner, som udebliver, eller som uden lovlig grund vægrer sig ved at afgive forklaring. Bestemmelsen hjemler ret til ikendelse af bøder, pålæggelse af omkostninger samt ret til at lade den pågældende afhente ved magt.

ad 4.

Da fogedforretninger i Grønland foretages af politiet og kommunefogederne, har man fundet det rettest at henlægge den her omhandlede afgørelse til retten.

ad 5.

Reglen er en følge af, at der i Grønland ikke betales retsafgifter.